

een gezinshoofd met een huisraad van meer dan f 150,-. Onder dit bedrag wogen de kosten niet tegen de baten op. Hoewel het eenmaal vastgestelde bedrag meestal jarenlang de leidraad voor de aanslagen werd, blijft het toch twijfelachtig in hoeverre een gezinshoofd met een schamel huisraad zo'n meerjarige strategie kon volhouden. Eerst moesten namelijk de kosten worden voldaan.

In de nieuwe regeling werd vooral het corrigerende vermogen van de schatting verminderd. De waarde van het huisraad kreeg weinig invloed meer op het totaalbedrag van de aanslag. Dit adstrueerde Van Gennep breedvoerig door een voorbeeld, waarna hij concludeerde '(...) men heeft het tarief zoo laag gesteld, dat zeker niemand gebruik zal maken van de bevoegdheden om taxatie te begeeren'.³⁰⁾ Dit was duidelijke taal. De ontwerpers van de herziening trachtten welbewust de rompslomp van de schattingen te vermijden en gebruikten de waarde van het meubilair om het huurwaarde-bedrag te doen variëren.

Dit laatste bleek expliciet uit de reactie van het raadslid W. van Houten op de uiteenzetting van Van Gennep: 'De reden nu (...) dat zodoende verkregen wordt een meer geleidelijke overgang van de eene op de andere klasse, een resultaat dat men voorzeker, ter voorkoming van onwillekeurige onbillijkheden, zooveel mogelijk moet trachten te bevorderen'.³¹⁾ Van Houten die uiteindelijk de goedkeuring van de gemeenteraad verwierf voor zijn ideeën, beantwoordde daarbij overigens geenszins de vraag naar de redelijkheid van de glijdende schaal. Het bleef daardoor onduidelijk in hoeverre de beoogde variatie in de aanslagen overeenkwam met de bestaande verschillen in rijkdom tussen de diverse belasting-schuldigen. Met andere woorden: verloor het meubilair terecht zijn corrigerend vermogen?

Voor historisch onderzoek heeft deze wijziging in de vaststelling van de waarde van het meubilair belangrijke consequenties. Ten eerste kon men in Rotterdam de invloed van de sterk stijgende huren niet verminderen door taxatie van het meubilair te verlangen. Men kon elders door zo'n taxatie minder last hebben van de stijgende huurwaarden, omdat de huurwaarde en het meubilair door een vermenigvuldigingsfactor met elkaar verbonden waren. De Vries meende hieruit de sterke stijging in het aantal schattingen in Amsterdam te kunnen verklaren. Velen besloten in de hoofdstad na het midden van de jaren zeventig, toen de huren